

آقای ادیب طوسی

جهان بدیده من نیست جز خیال دمی
خوش آن خیال که عمر تو نببرد غمی
چو برگ گذشته و آینده می خوری اندوه
بقدر هستی خود رجه از غم عدمی
تو چون ستم نپسندی جویشتن از کس
روا بدان که رود از تو بر کسی ستمی
سزد که تکیه بیاروی سعی خویش کنی
که رنج کار، تو را به زنج محشمی
تو را بزرگی و حشمت بود بخدمت خاق
اگر نهی قدمی یا اگر دهی درمی

چو هست حاصلت از رنج زندگانی هیچ
بهر چه غره مشو، گر نه خود ز هیچ کمی
زمان اگر چه رود برفساد و فتنه و جنگ
بکوش تا نهی جز بعافیت قدمی
بمختنی که رسد، صبر کن جگر، محرابش
که هست از پی هر شام تیره، صبحدمی

شرح حال آقای ادیب طوسی

محمد امین طوسی معروف با ادیب طوسی در سال ۱۲۸۳ در مشهد متولد شده،
فرزند حاج شیخ محمد حسین عالم فلسفی و فقیه معروف معاصر، از شاگردان میرزا مرحوم
شیرازی که دارای کتب متعددی در فقه و کلام و فلسفه میباشد.

تحصیلات اولیه ادیب طوسی در مکاتب و مدارس قدیم میباشد، در ادب
شاگرد استاد میرزا عبدالجواد ادیب نیشابوری، و در حکمت شاگرد آقا بزرگ حکمی،
و حاج میرزا عباسعلی فاضل، و علوم فقه را در محضر پدر خود تحصیل کرده و از سال
۱۳۰۴ تا سال ۱۳۰۷ مسافرتهایی در هند، ایران، ترکستان، عربستان، مصر، شاهات، آسیای
صغیر، نموده و از زبانهای امروزه، زبانهای عربی، ترکی، اردو، انگلیسی، فارسی، و
از زبانهای قدیم سنکریت، اوستایی، پهلوی، عبری، کلدانی را بخوبی میدانند و در این

زبانها شاگرد هر سفلید آلمانی-مستر ونیسن وجکس آمریکائی-و پرفسور مارروسی، در ادبیات فارسی و عربی متخصص و دارای کتب متعدد است که قسمتی از آنها بطبع رسیده - اخیراً رسماً وارد دانشگاه شده و کور دکترای ادبیات را نیز بمنظور تحصیل مدرک طی کرده است، کتبی که تا بحال نوشته از اینقرار میباشد.

- ۱ - تاریخ دین ایران از قدیمی ترین دوره ها تا عصر حاضر در دو دوره و ۲۲ جلد که دارای ۳۵۰۰ ورق است و قسمتی از آن بضمیمه مجله ماهتاب چاپ شده .
  - ۲ - دستور زبان فارسی در سه دوره، که با اسلوب مخصوصی تهیه شده .
  - ۳ - فقه اللغة زبان یارسی، در چهار جلد . ۴ - بودا و هند .
  - ۵ - تخت سلیمان رساله نیست در ۲۰۰ صفحه .
  - ۶ - تلخیص مثنوی مولوی با تفسیر و تأویلات لازم که مثنوی از حیث موضوع تجزیه و تقسیم کرده . ۷ - دوره یکساله مجله ماهتاب .
  - ۸ - انتقام عشق در دو جلد (افسانه نیست تاریخی) .
  - ۹ - دخمه سیاه در دو جلد (افسانه نیست جنائی) .
  - ۱۰ - جوکی در جنگل (افسانه نیست فلسفی) .
  - ۱۱ - شب مخوف (افسانه نیست اخلاقی) .
  - ۱۲ - مرد عجیب (افسانه نیست پلیسی) (کلیات فرنگی)
  - ۱۳ - درویش گمنام (افسانه نیست تاریخی) .
  - ۱۴ - تعلیم و تربیت از نظر غزالی .
  - ۱۵ - شرح دیوان عربی ابوالفرج رونی .
  - ۱۶ - تطور لغت فارسی از عصر اوستائی تا بحال .
  - ۱۷ - فرهنگ لغات کردی، لری - خراسانی و لهجه های سواحل کویر .
  - ۱۸ - سفرنامه، در دو جلد .
  - ۱۹ - پیام فردوسی که بمناسبت هزاره فردوسی منتشر شده .
  - ۲۰ - ایام کودکی - کتب ناتمام زیاده از ده جلد است .
- مدتی مری شاهزاده ها و معلم اعلیحضرت فعلی و دیردیرستانهای نظام و فرهنگ بوده و فعلاً از طرف وزارت فرهنگ مأمور بر رسی کتب و نماینده مطبوعات میباشد .